

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. főkegyelet tartozásai: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklámok a kiadóhivatalhoz intézendők

Szerkesztő és kiadó:
A muraszombati gazd. főkegyelet.
A szerkesztési felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábn posztos egyszeri hirdetésnél 10 kr (többszöri hirdetésnél sorozatán 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyitlér posztosra 25 kr.

Egy határszéli iskola sorsa.

Történt 1883-ban, hogy a közoktatásügyi kormány a népnevelés emelése és főképen a magyarosodás megizmosodása végett Véghegy, Kóhida és Birószék iskoláit egyesített községek számára Kóhidán egy állami iskolát szervezett.

A nép, illetve a három község lakossága azon reményben, hogy az állami iskola létrejöttével megszűnik minden eddig viselt iskolai teher, de különösen vonatva azon ígéret által, hogy az állam, illetőleg a közoktatásügyi kormány gondoskodni fog egy ide a nyugati határszélre alkalmas vagyis lehetőleg fényes iskolai helyiség építéséről: szívesen belement az állami iskola szervezésébe.

Azóta, hogy ez történt, nyolcz év mulott el s a remények egyike sem valósult meg. Nem az első, mert az állami iskola javára fizetendő 5 százalék tu'haladja az előbbi hitközségi iskolára fizetett járulékat, nem a második, mert az akkor ígért szép iskolaépület még ma is csak remény, még pedig a nép szemében sokkal halványabb remény, mint volt akkoriban. Hogy e remény mint szállott fokról-fokra lejjebb, azt mutatja azon körülmény, hogy a nép az iskola ügye iránt mindinkább elhidegül, hogy gyermekei egy jókora részét — a mely t. i. ott befogadható — Csendlakra küldi, nem említtve azokat, akik máshol iskoláztatják öveiket. Pedig a kóhidai állami iskolának egy olyan páratlan szorgalmú tanítója van, amilyent sem mindenütt, sem mindenkor találni nem lehet. Mi lehet tehát oka az utjabban nyíltan előtérbe lépett ellenszenvnek?

Semmi, de semmi más, mint az, hogy a

közoktatásügyi kormány ígéretének bevallását évről-évre halogatja, dacára a többszöri kérelemnek, sőt legutóbbi kérelmezésre azt felelte, hogy építsen az iskolai község maga iskolát, a tanügyi kormány majd aztán ki fogja bírni.

Ki ismeri a helyi viszonyokat, különösen azt, hogy e három köz ég együttvéve is csak kis töredékét képezhetné egy közösleges magyar községnek, — aki ismeri e községek lakóinak anyagi erőit: az előtt a közoktatásügyi kormány e jámbor Chaja igazán csak jámbor számba megy, mely egyenlő a semmivel Hiszen ha e 3 község képes volna iskolát építeni, már régen szívesebben felépítette volna, semhogy 7—8 éven keresztül kérjen-könyörögjön. De épen, mert önérejoból építeni nem tud, azért kéri a kormány segítségét, azért tesz meg mindent, hogy ez ideiglenes, ide a határszélre sehogy sem alkalmas s a magyar közoktatásügy külső fénye: sehogysem előmozdító állapot véget érjen akár egyik, akár másik uton.

Itt a stájer határszélén türhetlen állapot az, hogy a magyar állami iskola egy szalmafedeles tűzfészekben kénytelen megvonnulni; türhetlen és szégyenletes az, hogy a szomszéd stájer ember átjőve a határon ujjal mutasson egy régi zsupfedeles házra, azt mondván: „Íme a magyar állami iskola.”

Eltelkintve attól, vajjon a közoktatásügyi kormány kevésbé van-e kötelezve adott szavának beváltására, mint bármelyik magánember; eltekintve attól, hogy akár az állami iskolát az u n. felekezeti, helyesen szólva egyházi iskolákkal párhuzamba akarnók állítani: azt az egyet joggal kérdezhetjük a

közoktatásügyi kormánytól, vajjon e bizonytalan állapottal használni vél-e a magyar közoktatási ügynek? — Mi, kik a helyi viszonyokkal teljesen ismerősök vagyunk; mi, akik a magyar nemzeti közoktatásügyet különösen itt a nyugati határszélén teljes virágjában akarjuk látni: elég sajnosan kimondhatjuk, hogy a jelen bizonytalanság végtelen nagy kárát vád az iskola-ügynek általában, az állami iskola ügyének pedig különösen. Vagy mondja ki a közoktatásügyi kormány, hogy igenis 'pit Kóhidán iskolát s nyomban álljon helyt ígéretének, vagy pedig mondja ki, hogy nem épít s ebből vonja le a további következtetést

Ha a közoktatásügyi kormány nem kellő ígéretekre állapította volna a kóhidai iskola létét, vagy ha kellő és a helyi viszonyokhoz mért tapintattal vitte volna kezdetűl fogva az egész ügyet, vagy ha egyáltalában állami iskolával nem is próbálkozott volna meg: a közoktatásügyi e három községre nézve eddig minden esetre sokkal kedvezőbb megoldást nyert volna a mostanilag.

A hazavonás, határozatlanság mindenütt káros, de főképen és pótolhatatlanul káros a népnevelés terén, mert itt egész emberöltőre kiható szokott lenni. Azért, ha a közoktatásügyi kormány népnevelésünk ügyét csakugyan gondozza, ha mindenütt és feltétlenül a közoktatásügyet szolgálja: kérve-kérjük, tegyen valamit, de tegyen határozottan és gyorsan; vagy pedig mondja ki, hogy nem tehet, de szintén határozottan és gyorsan s akkor tán más uton kell róla gondoskodni, hogy a kóhidai iskola ügye végmögösdést nyerjen.

* * y.

NYITÁRCZANA

Mindennapi történet.

Elbeszélő: — Irta: BALOGH ISTVÁN.
(Folytatás.)

A Hetyke Bálzsékánál meg folyt a diadémom, névnapozás, tozozás egyre-másra. Muzsikaszóval hangzott a házuk akarábánszor. Az emberek csak a fejüket csóválták s titokban mondogatták: „Nem jó lézen ebből!” De mit törtődtek ezzel azok, a kik nyakig álltak bőségben, boldogságban. Házasságot a Hetykéék egyetlen reményteljes ivadéka.

Csaptak is Veresbésékén olyan országára szóló lakodalmat, hogy még az öregek sem emlékeztek olyanra.

Volt ott minden bőviben. Egész ökröt vágtak, száz akos hordót fűtöttek csapra az udvaron, kijutott ott szegénynek-bolgognak a joból. Megis emlégettek s falu-siak holtak napjag, mulatott ott mindunkki széles jó kedvében.

Meg a szerencsétlen Pali is vigan ugrált a mulatók között, egy nagy kalinkót dobálva ügyetlenül kezében. Ugy állt, úgy ujjongott, s úgy megámulta azt a szép, fehérarcú menyasszonyt, mintha solse látta volna. Aztán mintha egyszerre minden esze megjött volna, elkezd az emberekkel beszélni, okosan, szépen. Hogy hát íme, elviszik az ő kedves lányasszonyát, mar most ki ad ő neki enni, ki fog ő vele olyan szépen elbeszélgetni. Egy forró könyvespelt törtül ki szeméből, aztán mintha megbánta volna, a mit mondott, elkezd

vesztől ugrálni s be-lekiabál a tánczótába tele torokkal. „Nem adom, nem viszik...” A Laci is mondja hogy nem adjuk? S mintha örülne e gondolatnak, elkezd beltrágnak nevetni... „Ha ha ha, elviszi a szent lélek a menyasszonyt hahá, fogjátok meg... röpl... Ne bántsd! leszállt! Vigyázzatok... meg van!” — azzal nagyot üel a nagy semmin s esetlenül zuhan a földre. Verebés uram felrazza és kitzsokolja a vendégek közül, egy darab pesenyét nyomnak a markába, aztán kiigazítják a szerűs kertbe.

Szegény bolond! olyan szomoruan kullogott kifelé, nem ment utána senki, csak a Bodri a pesenyésagra. Oda is adta neki mihelyest nem látták. Nem a Julesa adta. Nem lehet azt megenni, mérget töttek bele. El akarják vesztíteni. Dejszu van ő neki még anyi esze!
Mintha gondolkoznék, ráteszi fejét a kert kapufájára s ismét csak azon veszi észre magát, hogy sir. Olyan jól esik neki, hiszen jól bánt vele az a Julesa, ő vele, a kit mindenki e üfölt, senki sem szeretett. Olyan okos volt most a fájdalomban az a különben bamba embri arca.

Egyszerre valaki a vállára teszi kezét s a niut felé, Aranyos Laci sudar alakja magaslik előtte. Az üjedségt, mely az első pillanatra elfogta, mohó öröm váltja fel s ez alig érthető tördelt szavakkban nyer kifejezést. „Laci, eljöttél, ... ugy-e nem adjak oda? ... Nem viszik el a Julesát?”

„No Pali, csak ne lárnyázd annyira! Nem szeretném, ha meglátna valaki.”
Erre a szóra aztán megint oly okos lett a Pali arca. Elhallgatott, niut a kis gyermek, ha

keményesprőt emlegetnek neki. A Laci mondta, hogy hallgatni kell, t-hát kell.

„Te Pali, szedd össze azt a csipetnyi eszedet, mondd nekem valami okosat.”

„Okosat? No azt szeretem; úgy is ritkán hallok okosat.”

A Laci csak bámulta ezt a bolondot. Hiszen nem is olyan bamba ez, mint a miylennek látszik. Talán meglátja az eszt a lakodalmi bor? Bizonyosan attól beszél ilyen okosan.

„Tudnál-e te beszélni a menyasszonyal még ma?”

A Pali erre nagyot bámult; látszott rajta, hogy nagyon okos arcot kíván a beszédhez vágni.

„A Julesával?”

„Azzal!”

„Beszélhetek.”

„De hát úgy kellene ám beszélned vele, hogy senki meg ne hallja, amit mondasz neki, csak ő maga.”

A Pali meg okosabb arcot vágott s biezcentett egyet a fejével, hogy „jól van.”

„Összededd hát azt a kis eszedet, mert szükség lesz rá ma!”

Erre is csak biezcentett a fejével egy nagyot.

„Hát szereted-e Pali a Julesa lányasszonyt?”

A két ragyogó könyvespelt, a mit szeméből ki-törtött, volt a Pali telelete.

„Ha szereted a Julesát, akkor jól vigyázz hát arra amit mondok. Majd ha sötét lesz, a vendégek meg javában tánczolnak, te oda mégy a Julesához, azért megúgod neki, hogy itt van Aranyos Laci a kis kapuban. Mondd meg neki, hogy várom. De vigyázz, hogy senki meg ne hallja, mert akkor sirni fog a Julesa. Jól megértted?” (Folyt. köv.)

Hírek és különfelek.

— Előfizetési felhívás. A hetedik évfolyam harmadik évfolyadt kezdő máj "Muraszombati és Vidéke" folyó éj június hó 1-én, mely alkalomból bizalommal fordulunk a melyben tisztelt közönséghez, hogy lapunkat jóakaratu pártfogásába továbbra is részesíteni sziveskedjék. A "Muraszombati gazdasági fiók-egylet," hogy a melyben tisztelt előfizetőink és egyleti tagjainak szives támogatását vizionozhassa: a jövő évfolyomdt kezdve minden vasárnap lapunkhoz "VASÁRNAP" cím alatt 8 oldal terjedelmű képes szerepíradalmi mellékletet ad, melynek szerkesztője Benedek Elek országgy. képviselő úr, az "Ország-Világ" kiadó szerkesztője lap szerkesztője, volt szives vállalkozni, ami elég biztosítékot nyujt arra, hogy a magas irodalmi színvonalon fog állni. Már a mai számmal veszek kézhez t. előfizetőink a "Vasárnap" mellékletnek első számát, melyből meg fognak győződni, hogy az anyag tartalma, valamint kiállítás tekintetében, mint külön szerepíradalmi lap is értékelt bír. — Az egyleti tagoknak pedig azon kedvezményt nyujtja a fiók-egylet, hogy számukra "Ingyen-herletet" nyit s megszögdi, hogy bárki gazdasági terményt, lovat, ökrét stb. lapunkban **minden éjj nélkül** hirdetheti, a körülményekhez képest egyenlő többször is. — A farskola közeléi és a kertészkeselöi foglalkozó tagjai számára pedig a "Magyar Kertész" című szaklapot is fogja mellékelné 50 kr. esekély előfizetés mellett. A muraszombati gazdasági fiók-egylet töle telhetőleg mindeat meglesz és meg fog tenni a jövőben is, hogy ezen lap életvonalóságát emelje. Most már a m. t. olvasó-közönségnek midik, hogy az kellő anyagi támogatásban is részesüljön, a miért újból tudomásra hozzuk, hogy a gazdasági egylet tagjai a lapot — **melléklet nélkül** — a központi "Értesítő" helyet ingyen kapják. Előfizetési ára a melléklettel együtt a gazdasági fiók-egylet tagjainak s a községneknek, mint testületnek **évente 2 frt.**, nemtagoknak 3 frt. Egyuttal tudatjuk, hogy a választmány határozata értelmében csakis fel vagy egésze évre lehet előfizetni. Előfizetéseket elfogad: Takács R. István egyesületi titkár, naponként 11—12 óra között.

A "Muraszombati és Vidéke" kiadóhivatala.

— Vasutügyünk. A vasuti ötszáz bizottság tekintettel arra, hogy a vidékbeli jegyzésök érdekeltségére a vasutak csak azon feltételek jgyeztetik, hogy ha a vasut iránti Vízrendelések tervezetük, de, mert ezen iránynak keresztélvételét a vasuti közforgalom emelése czéljából már előzőleg terbesztette, f. hó 25-ikén Vízrendelések vidéket egy Budapestről érkezett műszaki mérnökkel bejárta és a kuzmai beagazdászhoz átkelési pontot három alkalmas völgyet jelelt ki; egyuttal az új trassz készítése és a réginek átdolgozása költségét 2050 frban állapította meg. A megyei lapok is már több ízben mellátták a terbesztett **muraszombati-gyánafalvai** vasut ügyében kifejtett mozgalmat, így "Vasmegei Lapok" 51. számában a következöket olvassuk: "Nem lehet eléggé e vasut ügyét a vármegyede, de főként a közlekedés érdekében érdekelt büzgelmében járni. Muraszombati és vidéke ugyiszóval el van zárva a nagyvilágtól, de különösen a vármegyede székhelyétől, s hogy ez mind hátrányos minden tekintetben, ezt fejtegetni fellessleges. Ezzel a vasuttal egy új világ fog megnyulni ezen vidék előtt s ez új világ az anyagi

A tanítók szolgálati viszonyai képekb.

A napilapokt lesurto hir járta be a napokban, Csak negy-öt sor. Az újságolók szokott lapidaris hangján azt jelentette, hogy Rypk János nagylapási kántortanító 10 órákor este a nagy-szombati sétányon fölé lőtte magát.

Romantikus lelkük képzőletében egy egész regény szálat futnak össze. A szerelmén ingoványba való emeléstől sejtik, a boldogtalan, viszonzas nélküli szerelmén marta gyaiban sirtalják meg a regényes lelkük, különösen fiatalabb virású, nagyobb képzelőtelenséggel bíró tagjai ezt az üngylik. A statisztikákkal már csak mint egy újabb szerény számoeska érdeklöi az sirtó egymásutánban pusztuló modern nyugalva. Agyzóvet és idegképződés báváról már tudományos eszközökkel bonozolják fel az újabb üngyliket s valami tudományos tét-lekre alapítva véleményét formálnak, mely okát adja az életundornak. A hídge tetem pedig ott fekszik a márvány asztalon, az élet viharra s csapásra elsímlunak a csendes álmázó ábrázatán. A mozdulatlan tetem mintha mondandó: "Óda lent már nem fáj semmi, nem fáj... semmi."

A föld pedig tovább forog a világűrben. Mi, többiek tovább pörgetjük életünket. Még azok is, a kik az "eset" föléllt lelki megrikkódást szenvedtek, mihamarabb elfeledik ezt egy újabb, borzalmasabb katasztrófára. Szerencsénk, hogy hamar tudunk feledni! Immáron még Rypk hantjai föléllt a régi fü elszórodott magja se burjánzott föl, már sokan napirende térünk föléllt. A holtaknak könnyü, az élök az iga.

jölét s a magyarosodás terjedése lesz! A múlt heten a követező jegyzések tett ttek: **Délvassmegyei lakásnépszámla** 500 frt. Pulhá József 400 frt. Bodolgy Károly 300 frt. Szerdahely: Vacsor János 20 frt. Lukács József 20 frt. Siftár Sándor 10 frt. Siftár István 20 frt. Pálna: Siftár István 50 frt. Vukán János 20 frt. Battyán: Horváth Lajos 100 frt. Sável János 50 frt. Kúhár István 10 frt. Felső-Lendva: Samarcsné Bosnyák Irma 100 frt. Piller Adolf 100 frt. Tractmans Jakab 25 frt. Kohn Miksa Vidorák 100 frt. Szapcsa Miklós Kis-Szombat 100 frt. összesen 1825 frt.

Hozzáadva a már kimutatott 77894 frtot, eddigi összes jegyzés lesz **79.719 frtot.**

— A tanítalmi öt püspöki városja jun. 21-én igaz magyar lelkesedéssel, szeretetteljes hódolattal, fényes ünnepekkel fogadta a királyt, a ki a pompás székesegyház felavatására ment el. Pécsre. F. hó 22-én vonult be Fünöché, a hol parját ritkító fényes fogadtatásban részesült. A magyar kikötőváros népe, hatóságai, fényes módon bebizonyították, hogy lojaltságában, a trónhoz való ragaszkodásában s hűségében Fiume semmivel sem áll az anyaországnak mögötté.

— Hidassy Kornél primás. A Györi Hirlap" újságolójá, hogy állítólag biztos forrásból vett értesülés szerint legújabbán Hidassy Kornél szombathelyi püspök volna legkömolyabb jelölt az esztergomi érseki székre.

— Kinevezés. Dr. Prugberger Vince a muraszombati járásbírószághoz és Raec Ernő satorajai-újfehlyi törvay. alispóka a szent-góthárdi járásbírószághoz aljárshírakká neve lettek ki.

— Köszönetnyilvánítás. Milgös gróf Szechenyi Vitédár orsz. képviselő úr — mint minden évben, úgy ez idén is a köhaidai állami népiskola szorgalom és jó magaviselet által kiűnt tanítványai jutalmazására 10 frtot, — s ugyancsak dr. Iványóczy Ferenc esztlaki plébános 3 frtot adományozni kegyeskedett. Fogadják a nemzességi ajándékozók e teren is a jutalmazottak nevében halás köszönetem.

Hunyady Nándor, áll. tanító.

— Dr. Iványóczy Ferenc esztlaki rom. kath. plébános a halmoti állami népiskola növendékei számára a záróvizsga alkalmával 2 frt jutalmat adott, miért is a gondnokság ez uton is köszönetét fejezi ki.

— Áthelyezés. Tótlak község a mártónhelyi körgyűzősögből a prosznajki körgyűzősögebe osztotok be.

— Névváltoztatás. Nemeses Ferenc mártónhelyi lakosnak a belügyminiszterium megengetde, hogy vezetéknevét "Benkő"-re változtassa.

— Jótékonyaság. Karátsonyi gróf a muraszombati kórház javára 1000 frtonyi alapítványt tett. Az adomány fényesen tanusodik a nemes gróf emberbaráti érzelmieről.

— Utadógy. Egy hatósági rendelet kijelenti, hogy minden utadókötelék egyén csak saját lakhelyén rovandó meg utóval.

— Vám-ügy. Vasvármege köztörvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a törvényhatósági utak mindazon pontjaira, melyek a szomszéd Stajeroszággal érintkeznek, határvámok felállítását fogja a kormánytól kérni. Erre nézve a határforgalmak minden egyrés ponton ki lettek kutatva s egy találatot, hogy a tisztá jövdelem évenként körülbelül 10 000 forintca tehát, máltal a megyei utad 1%-al eszikenne. A határvámok hely ponton állítlanak fel és pedig: 1) A tarcsa-sinnersdorfi köztörs Sinnerdorfnak. 2) a szombathelyi—jórú—burgói uton Burgónak. 3) a

Bizonyítvány egy van. Kar is volna eszta szenozáció-habhaszaterleg íszámolt elete új felhívni az emlekezetet. De nem szenozáció-habhaszter szolgálatban állók. Az élet e megidőböltö katasztrófája előtt egy kérdést kell tennem: Miért?

Miert forgóipósztul golyója oltá ki a kiszívedt kartsar eieletet?

Felset: A nyomor.

A minimum szánandó részese volt ez a hatag családunk megadóló néhai kartsar. Tizennyolcvé évig gazolt a sorsért. És 18 évi tanítókodása után megfört a lelke. A jobb jövő reménye elcsinavára osslott; belátta, hogy még sok idő fut le az idő feketelken tengereibe, míg a néptantú nyomorát valaki megörvösölja. É- belekergette a hatalba a remény, hogy vele-nagyváltja őt gyermekének szánandó nyomorát. Bizonyítvány különben hangzik. Pedig így van. Leleiben az a régesez került felül, — mit halála napján életparjához irásban is kifejezett —: "Gyermekemet próbál meg avaráhazakba bújttatni, vagy ha elfogadjak addékk örökbe." Ez a sorsidőzött ember tehát azt hitte, hogy halálaival gyermekei idegen otthonban új helyzetek közé kerülnek, melyekben a nyomor tavol le tőlük, a mi a szülők hájlekben osztályrészek vala.

Óh, itt hat az agynoka vilagos megoszanulását olvasatnak ki! A szülők rajongás vértanúja ez az ember, egy mérvében theoretikus szeméjének megrögzöttségén a ki bizott az embersejtelenség és megfogja, hogy gyermekeinek új, kedvezőbb sorsot eszikarok ki a futatottól.

Könyvezzük meg őt! ... (Vöge köv.)

Löszeg-léka-kirchschlagi uton Kirchschlagnál. 4) a felső-sör—althó-hartbergi uton Allhóhól. 5) a rába-szent-mihály—szent-góthárd—fehringi uton Velkéné. 6) a szat-góthárd—hidegkuti és hidegkut-regedei uton Hidegkútnál. 7) a battányfalva-regedei uton Köhánádál. A vámok következtével tervezetnek: egyfogatú ires szekér 10 kr. kétfogatú ires szekér 15 kr. egyfogatú terhes szekér 20 kr., egyfogatú terhes szekér 20 kr., egy 10, 15 kr. kétfogatú terhes szekér 20 kr., egy 10, 15 kr. kétfogatú terhes szekér 20 kr., egy 10, 15 kr. kétfogatú terhes szekér 20 kr. egy borjú disznó juh stb. után 1 kr., 5t liba, kacsa stb. után 1 kr.

— Muraszombati országos vásár. F. hó 24-én felhajtattott 1130 drb. szarvasmarha, eladottot 381 drb. Arak kissé hanyatlottok.

— Sztrájk a pékek között. No ijedjenek meg olvasónk, nem nálunk, hanem Rogedében tört ki. A pékek ugyanis abban állapotok meg, hogy július 1-étől fogva az ismét eladónak és vendégülközőnek semmi sztrájkot sem adnak, de még a szokásban volt ajándékdásról is a jövőben mitsem akarnak tudni. Az ez ellen velt pékmeister előforduló kihágás e-ötében 10 frtot köteles fi. e. ni. Erre — mint halljuk — a vendégülköző is sztrájkolnak s egy muraszombati péket biztak meg, hogy a sít-ménynt jövőben ő szállítsa.

— Alsó-Lendva mazóvárosnak nagy-községe történeti átalakulása alkalmával előjárósága is újilag megválasztattott, városbírónak Alszehy József, helyettesek Tóma János, pénztárnoknak pedig Csiporitz József egyhangyalan választott meg. Összefelt gratulálunk Engyde a mind-nem alkotója, hogy a derék három férfiú úgy mint eddig, a város érdekeit melegen szívőkön hordva, az elő-hataladás terén fáradsatlan buzgalommal továbbra is támogatnassanak!

— Szaj-és körmőfásjás Zidahegyen. Zidahegy községben a szarvasmarha s sertések között a szaj- s körmőfásjás járványserztileg lépett fel, amiert Zidahegy község el lett zárva a forgalomtól; utjai örök által őriztetnek, hogy sem be, sem ki nem hajhtathasson szarvasmarhát és sertést. A ragály Zalamegyéből burzoltott be Resznek községéből a Dobronokon elmaradt országos vásár alkalmával, hol is daczára, hogy a vásár megtartása el lett tiltva, Keser-mar Páter zidahegyi lakos 2 tinót vitt, melyek szaj-és körmőfásjában szenvedtek. Keser-mar Péternél van a fedezőbika is elhelyezve s ez utóból által lett a ragály a községben széjjelhurcolva. — Curiosum gyánant, (bármi hihetetlennek látszások is) megjegyzendő, hogy daczára annak, hogy alsó-lendvai s let-nyéi járásban a szaj- s körmőfásjás járványoson uralg, ez utóból 2 hivatal még sem tudatta ezt az itteni szolgabírni hivattal.

— Kún a lovak között. Persa István kizsombati lakos 2 lova és egy eszika rihkóiban szenvedt. Állatorvosi gyógykezelésük hatóságilag elrendeltetett.

— Irtózagos halál. Szent-Sebestyénen f. hó 23-án az ottani tanítónál szolgálatban levő 12 éves csordás-évi telenet hajlott legelőre s az istrángot kezdte eszavarta. Nem tudni mi okból a telenet megcsikányosodott, futásnak indult s a szerencsétlen fiút magával huzta, minek következtében az őszemarmagoliatlan, meghalt.

— Szomszédhelyesen a promonórické főgimnázium új épületét kap. Mire el is készülték a tervezetek, a melyek díszes nagy házát mutatnak. Nagy összeget ad hozza a megye is, az egész pedig 200 000 frtmal többé fog kerülni. Közvetlen a rendelés mellett épült s kerttel lesz kapcsolatban.

— Életröhögés és kiadás a község-szombathelyi vasutal 1890. január 1-étl december 31-ig. Üzleti kiadások: a) igazgatósági és irodai kiadások 383 frt. b) adó, békés és illeték 272 frt. c) össz. 556 frt. d) Pálya fontartás: a) átereszek átalakításért 440 frt. b) márorkói osztályállvány 500 frt. c) vonalszolgálat 706 frt. d) pályafalag 1260 frt. e) alagút 363 frt. f) 475 frt. g) főtérpályák 4015 frt. g) k) gazdasági-mény 367 frt. h) kr. h) rendkívüli kiadások 77 frt. i) kr. összesen 8133 frt. j) kr. Üzlet és vonat mozdosítás az országos VII. cz. 2. § szerint 50%, 36000 forint után 18000 forint, 20%, 337 forint 77 kr. után 67 frt. 55 kr. összesen 18067 frt. k) 50% Tiszta nyereség: a) árkihálózásból 26 frt. b) kamatból 593 frt. 95 kr. c) üzleti bevételekből 11254 frt. 12 kr. összesen 11824 frt. 6 kr. f) össz. 38659 frt. 95 kr. Üzleti bevételek. Üzleti számla: a) személyszállítás után 19516 frt. b) kr. a kamatszálalás után 195 frt. 70 kr. c) mátkaszálalás után 765 frt. 24 kr. d) gyorászárk szállítása után 789 frt. 21 kr. e) teherszállítás után 13199 frt. 38 kr. f) rendkívüli bevételek 16 frt. 40 kr. összesen 34454 frt. 91 kr. Postaszállítás 1590 frt. Vasmegei szövetkezet 12000 frt. Rákababcsák 394 frt. 8 kr. Öhrabcsák 1889, 1890, 992 frt. Időszki kamatok 593 frt. 93 kr. Árkihálózások 59 frt. Összesen 38680 frt. 93 krajczár.

— Károly Lajos főherczeg a budapesti agyag-ápar kiállításán. On. k. fensége jun. 6-án az agyagipari kiállításit is megkintélte s a "Üngváryi porcel-lán- és agyagipari részeg-nyerásaság" által készit t fébjárat a rajta levő igen csinos részasműl terecsont épület dísztanúnyekkel nagyon megnerte lelezés-és érdekellet hallgattja a kámláló államtitkárr magyara atant és örmöl-vét arról tud-mást, hogy az üngváryi gyal-külföldé stílyl épülettésztiményei nagy vökörrök bíruak s hogy a gyarvezetőség az építő közönségnek az épület homlokzatok rajzai is rendelkezésre bocsátja, hogy egy egyszerű megrndelés után szép és olcsó épülethomlokzatok juthat. Nagyon tel-

szettek még 6 fenségnének a korti díszitványok, majolika díszedények és teraccából készült különböző szobrok és mell-szobrok, különösen a királyi, a magyar államfértek és költők azon málzásrai és dímbortúli arczkép-ny., melyeket az ungary gyár elsőrendű hazai szobrosok műfázatai után teraccából készít. Az ungaryi majolika kálvány annyira megnövekedett 6 fenségnékh, hogy kijelentette, miszerint Nagy-Tapolczi anyi kastélya részére ezekből fog rendelteni. T. olvasóink kényelmére megemlítiük, hogy a magyar írók mell-szobrai és dímbortúlei igen ólesó árban akár az ungaryi gyárban, vagy a budapesti főraktárban (Andrássy-ut 30) rendelhetők meg.

— **Bizonylat.** Az „Első magyar gazdasági gépgyár részvényársaló” tek. Igazgatóságának. Budapestben, kúrsó vcaz-ut 7. Szivesen bizonyítom, hogy az Óadóknél vásárolt „C. S.” jegyű cseplő-szekrényvel teljesen meg vagyok elégedve, mert az, mind kiállásban, mind pedig munkapeseigében semmi kívánni való nem hagy fen. Ipoly-Nagy, 1891. január 16. Taljes tisztelettel Weisz Jakab s. k. földbírtokos.

Vegyés rövid hírek.

A megyéből. A vármegye a kisdévidő alapból a rohonyi kisdévidő intézetet 120 forinttal segélyezte. — **A szarvasmarhák közt** Szász községben uralgott szaj- és körönájias járvány megszűnt. — **Szombathelyen** fe. év július 6-án utóállás lesz. — **Jászai Mari,** a nemzeti színházban pártal-vas szünetje fog 12-én érkezeti Szombathelyre s ott többször mint „Elektra” fellép. — **A sz. gott-hárdi községkör-ralasztatás** a vltóság megmeginirő, a fősbíró Kovacs Antal bíró f. hó 19-én állásalót felfüggesztette az az ugyanazon napon tartott képviselő-testületi gyűlés n Venusz József lett mint helyettes megválasztva.

A hazából. Battonya családtagjei községben a munkások között zavargás tört ki, miközben a csendőrök ráletek a zavargókra és négy embert halálra is találtak. — **A trónörökös özvegye** július elején meg fogja látogatni Balaton-Füredet, ugyan-akkor Frigyes főhercege és Izabella főhercegnő is ott fognak látni. — **Szilyabky Felician** krakói lakós, a szabadságharcban részt vett lengyel legionisták arczkép-gyűjteményét ajándékozta a nemzeti múzeumnak. — **Péchy Tanács,** a képviselő-ház előnök Bokross Elek alelnök váltotta fel az előnök székben. — **A kir. táblai székhelyeken** esküdtézek állították fel. — **Ybl Miklós** műépítésznek 25000 fornt szobrot emeltet a mernőkönyvtel. — **Grof Zichy János** őshazánkba, a Kaukázusba expedíciórt tervez.

A külföldről. **Ferdinand** fejedelem a napokban elment Bessen-ben a kapucinusok sirboltájba s ott Rudolt trónörökös koporsójának imádkozott. — **A stájer határszélén** Gleichenberg körül e hó 26-án több helyen lecsapott a villám s egy községben három házat hamvasztott el, egy gyermek pedig agyanszünyolt. — **Az angolok** birtokában levő Indiát a saskák iszonytan pusztítják. — **Amerikában** borzasztó vihar pusztított. — **Gleichenberg és Feldbach** között helyierdekű vasutat szándokoznak építeni. — **Lesseps,** a szuzi esator-nak alkotója, a Panama-csatorna ügyében indított vizsgálót következtében meg akarta magát ölni. — **Konstantinápolyban** 340 ház egett be a napokban. — **A baltimori operaszínház** begett. — **Bernhárd Sara** eddigi szereplése alatt 6 millió 50 ezer frankot keresett. — **Walesi hercege** trónörökösé-éző jogairól lemond. — **Londonban** eredeti cigány nyelven „Barangoló nép” című lap jelenik meg. — **A kviróli** kelera hár megmozdított. — **Az olasz trónörökös** jegy-t vált Károly Lajos főlg hányával.

Irodalom.

— **Pesti Hirlap.** Hogy a Pesti Hirlap ma — tartal-mának bőségese néve — Magyarország legnagyobb lapjának méltán mondható, kétségtelen. Mert a közgazdasági vita megkezdése óta napokint husz oldalon (vasár- és ünneppnapokon pedig 21–32 oldalon) jelenik meg, amire eddig nem volt példa hazánkban s szonföl, hogy az országgyűlési vité érdemlegesen ismerteti, a napilapok között egyedül a Pesti Hirlap hoz országgyűlési karcolatot minden nap, „A tisztelt Házról” és „A mai nés” címek alatt. Napokint egész csomó karcolat, kis ezítek, tréfák, jól megválogatott tárazék teszék a Pesti Hirlapot a magyar olvasó községnek legelőkelőbb, legelőkelőbb lapjává. Itt a legújabb hírek, a kúria frész írásai szerző, **Franz** és **André** legújabb, igen kedves és érdekes regényet közli, melynek címe **Roche** kasszanyon anyja. A július elejével belepő új előfizetők a több mint egy hó óta megjelent részt külön lenyomatban megkapják. Ezt követeli fogja a jövő negegyben koszorú költők **Jókai Mór**nak most készülő regénye, melynek cime a Pesti Hirlap tulajdonosa, **Legrády** testvérdék kiadásaiban fogtak megjeleni. Mindezekhez járulnak a Pesti Hirlap rendkívüli kedvezményei: az előfizetők minden két hetben külön zene-mellékletet kapnak; karácsonykor minden előfizető ajándékot kapja a Pesti Hirlap Naprártj, egy valódi díszmely, melynek Roskovits Ignác által rajzol címkepe az idén valóban kellemes meglepetést fog szerezni. Az új előfizetők ezenkívül, eltekintve attól, hogy bővebb tartalma s díszesebb kiállítása napról bizonyára nem fog megjelenni az ózsi könyvtárczon. Ezek után bátran elmondható, hogy itt már minden verseny kiára. Al előfizetési összeg (egy hóra 1 ft 20 kr, negegyedre 3 ft 50 kr) a Pesti Hirlap kiadóhivataltal (Budapest, V. nádor-utca 7. sz.) küldendő, honnan mutatványsszókat is lehet kérni.

Kincset, szellemi kincset szerez az, aki a „Képes Csaszárjó képes hatilapra előfizet. — **E lap ország tartalmával,** érteleme s széleskörű olvasmányával valóságos szellemi kincstört képezi a magyar olvasóknak s „Nő a házon” című mellékletével nélkülözhetetlen barátja a családnyadók. Köszvényei minden számban a legjobb magyar írótól erednek s a család bérnyel tagjainak bátran a kezébe adhatók. — **„Képes Csaszárjó” előfizetési ára** egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedére 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatalt (Budapest, nagykoros-utca 20. sz.) melyhez az előfizetők legelőkelőbb postaládájában intézkedik, kiderítva hátkinek ingyen és bérmentve szálgt mutatványsszókkal.

— **Vasvármegye turisták téképét** olvasóink szives figyelembe ajánljuk. A katonai térkép után készült az s igen estinos, részletes és megbízható. Ára vászonra vónva 2 ft 50 kr., vastag papírosra 1 ft 70 kr. és kapható a turistatársulat előnökségénél Felső-Lővén.

Kiadói posta.

1891. decz. 31-ikéig előfizetnek. **Obál Mihály** Vashidkurokról, **Kajdos Károly** Bellatinézról és a **Casino** Bellatinézról.

A nap és éj hossza.

Jun.	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
28.	4. 4. 8	1. reg.	11. 18	
29.	4. 5. 8	1. 10	13 este	
30.	4. 6. 8	1. 10	33 1.55	
1.	4. 6. 8	1. 10	52 3.12	
2.	4. 6. 8	0. 1	15 4.29	
3.	4. 7. 8	0. 1	44 5.45	
4.	4. 7. 8.	0. 2	19 6.54	

Piaczi árak:

A gabonaiért iránya változtatlan maradt. A kínálmat, mint a kereslet korlatolt.

Buza	9. —
Rizs	7.40 —
Hajd	6.40 —
Hajdina	— — —
Köles	— — —
Lóher	— — —
Kukorica	6.20 —

HIRDETÉSEK.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmú, nagy terjedelmű elő fogva a legelőkelőbb magyar lap az

Egyetértés

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamba lépett. Ez a magyar olvasó község lapja. Hiteles forrásokból származó értesítései nagyossága, alapossága és sokasága, rovatának változatosága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárházaiatték az „Egyetértés” népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s a mellett tárgyalásos hírd tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedők s gazdalkodóság nem szorul többé ingyenyvul lapa, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földész tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedők, s iparos s a mezegazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárazójában, annyi regényt olvasmányt ad, mint egy lap sem. 2–3 regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30–40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legelőkelőbb termékek jómagyarosága tudomásunk kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasai vité keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, házesszó elő a „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 ft 50 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivataltalá küldendők. Mutatványsszókat a kiadóhivatalt kiváonatra egy héteg ingyen és bérmentve küld. (10. 15-*)

Vendéglő bérbeadása!

Mura-Szentesen alulírott saját házában levő és 2 szob, konyha, pince stb.-ből álló jól frequentált **vendéglő bérbeadó** és barmikor átvéhető **Értekezhető Martinecz Miklós** tulajdonossal **Mura-Szentesen, u. p. Muraszombat.**

Krcsmárón v-pázki!

Na zynje dan post. ostengiron, ka v. Mura-Szentesi moj od 2 hisze, kühno, pa-penico i. t. v. sztoječo ostarioj regal prázen sztoji; cai bi sze sto najso táski, ka bi steo gori zéti, naj sze zglási pri Martinecz Miklós osterjasi, Mura-Szentesen, u. p. Muraszombat. (56. 3–2)

Felhívás előfizetésre a július–decemberi félévre.

A **Magyar Hirlap** első számának megjelenése óta, több mint három hónap múlt el. Hálaólm ösmérlék el, hogy az ország olvasóközsége lapunkat már megindulásakor a magyar hirlapirodalom történetében pártalan bizalommal halmozta el.

Fokozott szellemi és anyagi erőfeszítéssel igyekeztünk hállánkunk kifejezést adni, és ez irányu törekvésünk jövőben sem fog lankadni. Politikai iránynak alapjait már első főlhívásunkban kifejtöttük.

Ettől, valamint eddig nem tárgítottunk egy jövőben sem fogunk eltérni. Nem személyeket, hanem elveket fogadtunk létséget és ezért tekintet nélkül a személyek iránt táplált rokonszenv vagy ellenszenvre az elvek s nem az egyének szolgáltatásának állunk. A kormány és egyes tagjai, valamint a közügyek éten álló férfiak nézetel és tényei fölött véleményünkben igyekeztünk minden melléketémetől függetlenül kifejezést adni eddig, ezt fogjuk tenni a jövőben is.

A politikai pártok működését teljes tárgyalóssággal reprodukáljuk s működés fölött való véleményünket nyiltan, világoan kifejezünk, ettől, valamint meggyőződésünk kifejezéséből visszafogás, félreállítások, sem fenyegetések által elrettenteni magunkat nem engedjük.

Támogatjuk a nézetünk szerint helyes törekvést bármely oldalról és bárkitől jöjjen, — megítéljük és elítéljük a helytelen, pártokra és személyekre való tekintet nélkül.

A szabadelvi irányzat zombok és tetben, s a mi lapunkban visszhangra talál, ennek az irányzatnak a meghamisítása retrograd és reakcionárius törekvés az, a miért, míg erők bírja, szembeszállunk és küzdelni fogunk.

A 67-ik kiegyezés alapján állunk és maradunk, államunk fejlődését tradicionáló, a nemzeti szokásoknál figyelembe vétele mellett a szabadelvi reformok útján akarjuk előmozdítani.

Ez egekért közlünk, a **Magyar Hirlap** rövid fonnállása alatt jó számban ágyultunk. Minden kényes kérdéseket és híveket, mint meg soha így rövid idő alatt újság, mely a magyar állam határát közt megjelent.

A **Magyar Hirlap** a mint eddig is volt, a jövőben is az eddighez hasonlóan gazdag tartalma napilap lesz. **Tárazarovatunk** czippeket egyetlen elveken bódol: hogy okos, érdekes, modern czippeket szerveken mindenünkben, bár ha fradásig vagy úttárazót azin jutunk csak az ilyen czippeket birtokában. Nem csupán az elismert nevű költőktől úzi, hanem a névtelen, akár kezdő írót munkát közöltetik a közsögnél, ha azok egy véte meg mint tekintetben figyelemreméltó vonásokkal díszelkednek. Ugy a novellisták természetét, mint az ugynevezett kontemppláló, elmélkedő czippeket egyaránt szivesen kiadja, ha elmések, érdekesek, élveznek s nem ellenkeznek azall a diszkrecióval, melyet egy család számára készült újságnak soha sem szabad szem elől tévesztetnie.

Apró czikkeiben a **Magyar Hirlap** könnyed furgo tollal dolgozza föl mindazaz aktuális eseményeket és eseményeket, melyek az idő szoriat az ország és világ különböző elméit foglalkoztatják.

Újdonsági rovata minden magyarországi hirlap közt a legelőkelőbb s a mint egyetlen olyan eszmá, mely egységes hatást a közsögnél a legelőkelőbb, legrögdektibb hírlapok, melyeknek egy részét csupán a Magyar Hirlapból tudhatja azon a napon a közsögnél. Bár minden nevezetesebb városban, sőt minden népesebb községben van külön levélzék, azok újdonság-pályázataink révén napokint tömegesen érkeznek hozánk önkéntes levelezőink tudósításai.

Apró rovatainkat, minők a színház, a törvényesség, a fővárosi híradás stb. megírására, a hirlapunk szerkesztők, kik gyorsan és részletesen ismertetik meg lapunkban mindazt, a mi a közsögnél érdekelheti.

Szerkesztői üzenetek című rovatunk kedvelését fényesen bizonyítják ama szám újdonság való levelek, melyek szerkesztésügnök asztalain napokint összegyűlöltek. Olvasóink a **Magyar Hirlap** minden lehető alkalommal szivesen élnek a rovatunk rendelkezésére; s a beküldött anyagokat lelkiismeretesen megvárják, vltaz meg nehezebben eldönthető kérdésekben tanácsot ad, a egyes társadalmi problémáktól éntelen, sokszor humorral beszél meg. Ezek a szerkesztői üzenetek képezik ama láthatatlan kapcsot, mely a **Magyar Hirlap**-ot az olvasó közsögnél összeköti.

A **Magyar Hirlap** következő pályázatokot tűzte ki, melyeknek a széplitteratúra némely ágán tehetségéhez képest leonítani akar. Így a hirlapunk előző évi pályázatairól tárazóczikkre 40 darab aranyat, és egy eredeti újdonságra 10 darab aranyat tűzött ki jutalmul.

Ez az utóbbi pályázati állandó és minden hó 50. napján okvetlenül kiadatit annak, a ki a legelőbb, legrögde-kessebb újdonságot becsuotata a hirlap rendelkezésére. A **Magyar Hirlap** rendes tartalmú hírlap **híváson** előfizetőkön kívül minden országgyűlési, közsögnél, közsögnél és minden esztétikóknak **Tanügyi mellékletet** küld szét olvasóinkat, melyeknek redigálásit igazai szakértők végzik sok tudással és törekvéssel. A **Magyar Hirlap** minden előfizetője — legyen az bár régi vagy olyan, a ki most lép be az előfizetők sorába — ingyen és egyetértésben megkapja a fömunkatársunk, **Miklósó Kálnán Gyalován** a kultúrában című terjesztésű elcsüszét.

A **Magyar Hirlap** szerkesztésének helyes tagjai a következők: **Abonyi Árpád,** **Ambrus Zoltán,** **Bátaszéki Lajos,** **Fenyő Sándor** (H. szerkesztő), **Füredi Mór,** **György Endre,** **Horváth Gyula** (fölszó szerkesztő), **Imrey Ferencz,** **Janovics Pál,** **Kürtby Emil,** **Kohn Dániel,** **Kálnói Izor,** **Márkus Miksa,** **Miklósó Kálnán** (fömunkeatár), **Szana Tamás,** **Somaházy István,** **Szemeru Attila,** **Szereclán-Sváb Ló,** **Szabo Endre,** **Szemeru Haba,** **Zilahai Kiss Béla.**

Magyar Hirlap.

Előfizetési árak:

Egész évre	14	frt	—	kr.
Hat hóra	7	—	—	
Har három hóra	3	—	50	
Két hóra	2	—	40	
Egy hóra	1	—	20	

A „Hét” című szépirodalmi hetilappal együtt: egész évre 20 ft, főlévőre 10 ft, negegyedre 5 ft.

Juulustól kezdve lapunk előfizetői kedvezményesen áron rendelhetik meg az „Istokos” humorisztikoi heti lapot is, a „Magyar Hirlap”-ot, az „Istokos” egyúttal egész évre (3 ft hirlap) 20 frtért, főlévőre 10 frtért, negegyedre 5 frtért.

Mídon ama t. olvasóinkat, kiknek előfizetésük junius 30-án lejár, az előfizetés megújítására tisztelettel fölkerjük, egyuttal értesítjük, hogy a nyári idény azoknak, kik nyaralóhelyet keresnek föl vagy utazásokat tesznek, szivesen után küldjük a lapot, ha cizmet előzetesen tudjáték veltetni.

A városban és a szomszékban parálóhelyeken a Magyar Hirlap már korán reggel kapható.

A **Magyar Hirlap** kiadóhivatalt Budapest, Gránátos-utca 18.

A muraszombati kir. járásbíróság, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Horváth György muraszombati lakos végrehajthatóknak, Jud Lipót péterhegyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 21 ft 60 kr. s járuléka iránti végrehajtási ügyében 1080.91. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a péterhegyi 22. sz. tjkében A. l. 3—11. sor- 30. házs. ingatlanokból Jud Lipótot illető fele részre 646 ft kiküldési árban Péterhegyi községben a községbíró házaánál 1891. évi július hó 4. napjának délelőtti 10 órájára kiűzött árverés az 1861. LX. t. ez. 167. § a alapján Sebjesms György végrehajtható érdekében is 135 ft 95 kr. tőkekövetése s járuléka kieligazítást végezt meg tartalmi fog.

SAARY, kir. aljbíró.

Kelt a muraszombati kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóságnál 1891. jun. u. hó 9-én

A Pesti Hirlap 40 000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16—20 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként ujtják is meg az előfizetést —

karácsonykor ajándéku kapják
a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy óra 1 frt 20 kr.

➡ **Rendes zene-melléletek.** ➡

Mutatvány-számokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. ker., Náador-utca 7. szám.

A „BUDAPESTI HIRLAP” előfizetési felhívása.

Főszerkesztő: Rákosi Jenő.

Fel szerkesztő: Csajthay Ferencz.

Dolgozótársak: Balogh Pál, Balázs Ignác, Balcsay Sándor, Béla Henrik, Berényi László, Barna Izidor, Csajthay Ferencz, Csapodi István dr., Flammarión Kamill, Herceg Ferencz, F. Illés Károly, Kaas Ivor báró Oswald Sándor, Ossi Kornel, Proff Sándor br., Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Solder Hugó, Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, Vasskó Elemér.

A kiadóhivatal feje: Zilahi Simon.

A Budapesti Hirlap jun. 15-én tölti be fennállása tizedik évét. Ez évek alatt a magyar közönség legnépszerűbb, lepelterjedtebb lapja lett és a mai időségi sajtó kellekeivel a magyar hirpirodalom elsőrangú tagjává küzdötte föl magát.

A nemzeti irány merész és elszánt kultusza ugy a politikában, mint az irodalomban, a művészetekben és a társadalomban biztosított neki a hirlapolvasó közönség rokonszenvét és támogatását.

Alig volt rá eset Magyarországon, mióta az alkotmány helyreállt de ritkán külföldön is, hogy hirlap oly vezérő szerepet játszik egyes kérdések sorosa megalakításában, minőre a Budapesti Hirlap aránylag nem hosszú fennállása óta ismételve adott példát: nem kell csak a választó vitára emlékeztetnünk, a melyben két hónapon keresztül azt lehet mondani a Budapesti Hirlap típálta a vitát, a közérdeklődést, a közszellemet. Ujabbán pedig a közgazgatási javaslat első és döntő híralata e lap hasábjairól indult ki, hogy az elmeket megteremkenyítse.

Ily sikerekhez pedig kettő szükséges: elsőbben is az értelmi tőke párosulva az írói tehetséggel; másodsor az abszolút függetlenség minden párttól és hatalmasságtól. Ezek nélkül lehetetlen azt az erkölcsi erőt felszabadítani s munkássá tenni a közérdek javára, a minő a tisztességes sajtóban és munkájában rejlik. Ha pedig valaki e helyen, a hol az újság kénytelen magáról beszélni, ezt csekélynek venné, annak megengesztelésére kész-

séggel tesszük a vallomást, hogy távolról sem tartjuk magunkat csalhatatlanoknak. Tudjuk, hogy minden vigyázat és megfontolás mellett is botlunk mi is. De botlásunk is csak szabad meggyőződésünkől ered, nem egy harmatliknak akár egyének, akár társaságnak, akár pártnak, akár felekezethez, akár osztálynak sugalmazásából vagy egyoldalú érdekekből.

Bizvást tehetjük hát olvasóinknak azt az ígéretet, hogy ugy mint eddig, újságiról kötelességeink, és lelkiismeretünkön kívül más urat magunk felett el nem ismerünk.

A politikai vezetést, a vezércikket rovatát Balogh Pál, Kaas Ivor báró és Rákosi Jenő látják el rendesen jogi szakkezeinket, általában jogi szakkérdések fejtését, rovathoz nem köve F. Illés Károly kitűnő tollából veszik e lapok olvasói. Orvosi s természetudományi kérdésekben írunk és tanácsadónk Csapodi István doktor, a jeles főorvosi orvos és szakíró. A többi rovatok megszokott kipróbált s nagyob részét már évek óta a Budapesti Hirlap közönséget szolgáló több dolgozó-társaink közt.

Irodalom és tárcarovatunk a mellett hogy a lap kereten kívül levő írók közreműködését is sürűn igénybe veszik, sőt a közönség köréből is a tehetségeket magához vonni iparkodik, oly örökre vannak állandón bízva, mint Teleki Sándor ezredes, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulusz), Herceg Ferencz, Balcsay Sándor, Béla Henrik és főszerkesztő (—6.), végül a világraszóló hírt elvező Flammarión Kamill, a ki szintén állandó szerződéses viszonyban van a Budapesti Hirlappal.

A regényrovatok számára iparkodásunk, hogy a külföldről s a hazai öröktől is a javát szerzhessük meg a Budapesti Hirlapban, Csiky Gevelyi kitűnő regény- és drámaíróinkat a hírneves francia: Ohnet György váltja fel. Egy olasz regény Salvatore Farina tollából

szintén birtokunkban van. Hogy nagy éldozatoktól sem retentünk vissza e rovat érdekében, megmutattuk azzal, hogy tavaly megszereztük és közöltük Stantley legújabb művet afrikai expedíciójáról. Angol regényeink, a melyekből évenként kettő-három szövegnél közzéni, kitűnő kedvelteget élveznek.

A mi e lapok többi tartalmát, u. m. a közgazdaságot, újdonságokat, az értesítéseket, helyi, vidéki és külföldi tudósításokat illeti: mindez regőta ugy el van látva a Budapesti Hirlapban, mint bármely elsőrendű európai lapban. Dolgozó-társainkat méltán nevezhetjük kipróbált és lelkes gárdának a mely becsüvágyát helyezi lapja korrek és kitűnő kiszolgálásába. Minden jelentékegyebb magyar városban van tudósítók, Bécsben egész kis hírszerkesztőség szolgál ki bennünket telegráf és telefon útján; az európai nagy városokban saját tudósítóink óvják közönségünk érdekeit és mindentáve a haza határain belül és kívül, bárhol valami rendkívüli dolog készül vagy ha csak véletlenül megessik: külön kiküldött tudósítóink ott vannak, vagy ott teremnek, mint a magyar olvasóközönség érdekeinek katonái.

A Budapesti Hirlap iránya az elmúlt deccennium alatt kiállotta képességi tűzpróbáját. Ebben a változatlan irányban fogja ezután is teljesíteni feladatát és kiszolgálni olvasóit.

Július 1-én foguk megkezdeni Ohnet György A gyűlöletsg adója című új regényének a közlést, mely a Budapesti Hirlap kizárólagos tulajdona.

Az előzetes feltételek helyben házhoz hordva, vidéken postával: Egész évre 14 frt, felevere 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. A fővárosi nyaralókban lapunk korra reggel kézbesítetik, az egész fardévszad alatt pedig előfizetőink kívánságára a lapot bárholvátunk küldjük, meg akkor is, ha a nyaralón át többször változtatnak tartózkodási helyet. Az előfizetéseket vidékről legelőszörben postautalványnyal eszközölhetők kövezzék czim alatt:

A „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.